

פעילויות לקבוצה קטנה בנושא חגי תשרי בשפה ואוריינות

*מותאם גם ללמידה מרחוק

רינת אלפיה

מדריכה לשפה ואוריינות האגף לחינוך קדם יסודי

גננות וגננים יקרים!

ימים אלו של חודש תשרי מזמנים לנו אתגרים חדשים להם לא הורגלנו בעבר. בחיי היומיום בגן, שילוב תכני החגים החלים בחודש זה נעשה באופן מוחשי וחוויתי, ואילו השנה עקב הסגר, התרבות והמורשת מונגשים לילד מתוך התבוננות בהווי התרבותי המשפחתי ביתר שאת. כאנשי חינוך, המחנכים לערכי מורשת ולפלורליזם מחשבתי ומעשי, נעשה כל מאמץ להנגיש עבור הילדים ערכים אלו גם מבעד למסך.

העיסוק השפתי, הכרת העושר התרבותי, הסיפורת והשירה מהווים עוגן מרכזי בעשייה זו.

חשוב לתת את הדעת על העקרונות הבאים:

- לגוון ולהעשיר את הלמידה בכל מרכיבי האוריינות המוקדמת.
- לאפשר לילדים להתבטא מילולית.
- לחשוף את הילדים למגוון יצירות מז'אנרים שונים, קלאסיים ועכשוויים.
- לדבר על תכנים שמעניינים את הילדים.
- לחשוף את הילדים למגוון סוגים של טקסטים מילוליים ובלתי מילוליים.
- להיות רגישים לשפה ולתרבות של משפחות הילדים.
- לשלב את המדיה הדיגיטלית באופן חוויתי המשרת את הפדגוגיה ומותאם לגיל ורמת הילדים.

*לאורך המצגת משולבים קישורים לתכנים, מוזמנים להקליק על המילים המסומנות ב-

אסופת הפעילויות המוצעות הנם מדגם קטן של פעילויות ומטרתם לעורר השראה בכם המחנכים להמשך עשייה נרחבת בתחום השפה.

בעת תכנון הפעילויות נבחן את הפעילויות, ונבדוק איזה מענה הן

נותנות מבחינת:

- ידע
- מיומנות
- ערכים

סליחה

פעילות בקבוצה סביב המילה "סליחה"
(קישור למילת היום "סליחה" באתר הופ)

הצעות לעידוד השיח סביב נושאים שיש בהם פוטנציאל לעניין את הילדים ולהעשיר את השיח הרגשי:

- מה זה לסלוח?
- האם אומרים סליחה או מבקשים?
- מתי מבקשים סליחה וכיצד?
- מה מרגישים כשסולחים?
- האם קל או קשה לסלוח או לבקש סליחה?
- למה צריך לבקש סליחה?
- סוגים שונים של סליחה - סליחה מטעמי נימוס, סליחה כבקשת מחילה...

מתוך: הכבש השישה-עשר, מילים: יהונתן גפן, לחן: שפי ישי

נקריא לילדים את השיר, ונשוחח עמם.

להלן הצעות לניהול השיח:

- מה קרה בין הילדים?
- מדוע הם רבו?
- על מה היה הריב?
- כיצד הם הרגישו?
- מתי קורה כשרבים?
- האם יכול להיות שלפעמים רבים ללא סיבה?
- האם גם אתם רבים לפעמים עם חברים/אחים?
- מה אפשר לעשות לאחר הריב?
- כיצד אפשר להתפייס? ממי הייתם רוצים לבקש סליחה?

ניתן להשמיע ולהציג את סרטון האנימציה של השיר

אפשר בהמשך להאזנה ולצפייה להציע לילדים לצייר המשך לשיר על פי בחירתם.

איך כותבים סליחה? ... לאפשר לילדים לענות תוך תיווך הצלילים במילה,

והקלדה של כל אות במצגת בעת שיתוף המסך.

- ניתן להציע לילדים לכתוב את המילה סליחה, לקשט ולתת למישהו ממנו היו רוצים לבקש סליחה.
- אפשר להציע להם להקליט את עצמם ולשלוח.

סליחה

שירי התפייסות

נתפייסה

מילים מרים ילן שטקליס
לחן: שמוליק קראוס
ביצוע: שמוליק קראוס
וג'וזי כץ

התפייסות

מילים: שלומית כהן אסיף
לחן: יוני רכטר
ביצוע: אריק איינשטיין

בואו נעשה

שלום קטן

מלים לאה נאור
לחן משה וילנסקי

ניתן לשלוח את הקישור של השידור [אני חושבת על](#) ממאגר ההקלטות הלאומי לצפייה של הילדים באופן עצמאי.

אני חושבת על...

- בפעילות בקבוצה מכינים חפצים הקשורים לנושא "חגי תשרי".
- בכל פעם מתארים חפץ, מן הכלל אל הפרט והילדים ינסו לשער מהו החפץ המסתתר.
- לדוגמה: אני חושבת על פרי...
- אני חושבת על פרי בצבע אדום...
- אני חושבת על פרי בצבע אדום שיש לו קליפה עבה, וגרגירים רבים....
- אני חושבת על פרי שיש לו כתר...
- אני חושבת על פרי שמברכים עליו "שירבו זכויותינו כרימון"...
- בהמשך, ולאחר הדגמות ניתן לבקש מהילדים להביא חפצים והם ינהלו את המשחק.
- אפשרות נוספת היא שהגננת תצלם חפצים מבעוד מועד ותשלח להורי הילדים, כך הילדים יוכלו להכין את ההגדרות מראש.

צלילים של התחלה...

נשלח לילדים מראש את הקישור לשידור [צלילים של התחלה](#)
ממאגר השידורים הלאומי לצפייה באופן עצמאי.
א- בפעילות בקבוצה ניתן להביא חפצים הקשורים בחגי תשרי.

יחד ובתיווך יאתרו הילדים את הצליל הפותח של כל מילה.

• ניתן להשתמש [בגלגל השמות](#) בעת פתיחת האפליקציה יש להקליד מילה

במלבן מצד ימין ולהעלות תמונה של החפץ. הקשור לחג.

. מסובבים את הגלגל, ובכל פעם הילדים יתבקשו לומר באיזה צליל

מתחילה המילה.

ניתן להכין יחד עם הילדים את הגלגל- הילדים יציעו מילה הקשורה לחג ואז

נוסיף אותה לגלגל.

ב- ניתן להציג חפצים/תמונות והילדים יקבלו משימה

להביא חפץ המתחיל באותו צליל.

פעילות מטרימה:

כל ילד יתבקש להכין 2 כרטיסיות: אחת ירוקה השנייה אדומה.

א- מציגים חפצים מתחרזים/ לא מתחרזים,

כאשר החפצים מתחרזים הילדים מרימים כרטיסיה ירוקה כאשר הם לא

מתחרזים מרימים כרטיסיה אדומה.

• פעילות המשך:

ב- מבעוד מועד נשלח לילדים המשתתפים בקבוצה תמונות של סמני החג.

• כל ילד יחפש בבית חפצים/ תמונות מתחרזים וחפצים/תמונות שאינם מתחרזים.

במפגש בקבוצה, נציג את אחת התמונות והילד שקיבל את התמונה

יציג את החפצים שהכין.

שאר חברי הקבוצה ירימו את הכרטיסיות בהתאם- ירוק חפץ שמתחרז,

אדום חפץ שלא מתחרז.

• ניתן להציע לילדים להכין משחק זיכרון מצויר של החפצים המתחרזים

ולשחק עם בני המשפחה.

חורזים חרוזים

סכך לסוכה מאת לוי קיפניס

הגנת תספר את הסיפור סכך לסוכה, ניתן לסרוק את הספר או לחילופין להכין מצגת ובה תמונות העצים.

משחזרים עם הילדים את הסיפור בעל פה על ידי שאלות מנחות כגון:

- מתי התרחש הסיפור?
- מי הגיבור בסיפור?
- מה הוא רצה לעשות?
- ממי הוא ביקש ענפים לסכך?
- מה ענו לו העצים?
- איזה עץ נאות לתת ענפים לסכך?
- בשלב הבא אפשר להציע לילדים להוסיף עמודים לספר, הילדים יציעו עצים נוספים מהם ביקש הילד סכך, לאחר שיחברו את הסיפור, ניתן להציע להם לאייר את העמודים הנוספים בציור או בתמונה ולשלוח לגנת תצלום של הציור. הגנת תכין המשך למצגת כאשר היא שוזרת את המשך העלילה והאיורים שהילדים יצרו.

נשמח לשמוע מכם...
שתפו אותנו
בפייסבוק של האגף
לחינוך קדם יסודי